

ИЗВЕШТАЈ

од самоевалуација на ООУ „Круме Кепески“, Скопје- период 2022-2024 година

Врз основа на Законот за основното образование („Службен весник на РСМ“ 161/2019 и 229/20 година) Општинското основно училиште „Круме Кепески“, Скопје изврши самоевалуација на работата на училиштето за период од 2022-2024 година.

За таа цел, на предлог на директорот на училиштето, Училишниот одбор на својата седница одржана на 18.03.2024 година формираше комисија за спроведување на самоевалуацијата во следниот состав:

1. Андријана Тасевска – психолог
2. Анета Јумбрукова- наставник
3. Горица Стојанова - наставник
4. Маја Саздовска – наставник
5. Марина Миновска – родител

Самоевалуацијата беше спроведена во периодот март- јуни 2024 година. За успешно спроведување на истата Комисијата обезбеди активно учество на целиот воспитно-образовен кадар во процесот, со тоа што беа формирани 5 тимови за 4 клучни подрачја во однос на кои се вршеше самоевалуацијата и 1 тим за обезбедување и обработка на податоци од анкети, односно:

Подрачје	Членови на тимот
1. Планирање, настава и учење	1. Анета Јумбрукова 2. Лариса Станкова 3. Татјана Глигорова 4. Славица Велкова 5. Владимир Ангелевски 6. Радмила Чипан 7. Стефан Пецевски 8. Ирена Павловска 9. Симона Тодоровска 10. Антоанела Ангелевска

	<ul style="list-style-type: none"> 11.Соња Спасовска 12.Билјана Апостоловска 13.Светлана Карафиљкова 14.Анита Матевска
2.Постигнувања на учениците	<ul style="list-style-type: none"> 1. Вера Мијајлевска 2.Гордана Арсовска 3.Магдалена Ташковска 4.Билјана Милутиноска 5.Борче Димитриевски 6.Билјана Антоvsка 7.Александар Милојевиќ 8.Андријана Анчевска 9.Стојна Живиќ 10.Наташа Нумановиќ 11.Сузана Ангелова 12.Марина Ангелова 13. Татјана Пеливанова 14.Соња Евгениевска
3.Училишна клима и односи во училиштето	<ul style="list-style-type: none"> 1.Марија Ристовска 2.Валентина Т.Стаматовска 3.Касиопеа Наумоска 4.Фросина Ѓорѓиевска 5.Дончо Лозановски 6.Игор Зафировски 7.Горан Андоновски 8.Елена Петровски 9.Лиле Јованчева 10.Светлана Смилковска 11.Зорица Глигорова 12.Наталија Николовска 13.Весна Настовска

	14.Лидија Петровска
4.Управување и раководење	1.Нарциса Блажевска 2.Билјана Несторовска 3.Тина Пуфкова 4.Кице Гелмановски 5.Слободан Трајковски 6.Голупка Мирчевска 7.Маја Грнчиштанова 8.Елена Таневска 9.Даниела Велковска 10.Билјана Тодоровска 11.Петранка Ристевска 12.Лидија Велковска
5.Спроведување и обработка на анкети	1.Марјан Бошев 2.Митка Панарин 3.Наташа Јаковческа 4.Маја Саздовска 5.Ирена Костадинова 6.Горица Стојанова

Тимовите, спроведоа анкети, интервјуа, извршија увид во потребната документација и извори, врз основа на кои ги обезбедија сите потребни податоци и материјали, според кои дадоа описи на постигнатоста на индикаторите во рамките на своето подрачје. Секој тим за своето подрачје направи опис/резиме на подрачјето, ги издвои силните и слабите страни и предложи приоритети, врз основа на кои понатаму ќе се темели изготвувањето/ реализацијата на Развојната програма на училиштето. По завршената работа, секој тим ја достави целосната документација од самоевалуацијата до Комисијата, која повторно ги разгледа сите документи и ги оформи во една целина.

Со цел да се обезбеди транспарентност на процесот, на седницата на Наставничкиот совет одржана на 3.07.2024 година секој тим ги образложи резултатите од својата работа, силните и слабите страни, како и предложените приоритети. Наставничкиот совет воедно дискутираше и се договараше во однос на тоа кои приоритети треба да бидат клучни за изготвување/ реализација на стратешките и развојните цели во Развојната програма на училиштето.

Во овој извештај ќе го презентираме описот/ резимето, силните страни, слабите страни и приоритетите во однос на секое подрачје.

Подрачје 1: Планирање, настава и учење

Опис/резиме на подрачјето

-Нашето училиште му обезбедува навремена обука на секој наставник и стручен соработник за примена на современите методи и техники за планирање на наставата. Обучениот кадар, во рамките на стручните активи на наставниците, врши дисеминација на другите наставници и стручни соработници. Во својата работа која подразбира различни услови, различни контексти и се однесува на најразлични теми, наставниците применуваат современи и креативни техники и методи за планирање, со цел развој и учење низ процес на размена меѓу учениците и наставникот. За да се обезбеди квалитет на наставата, училиштето има изготвено Програма за следење и вреднување на квалитетот на наставата, во рамките на која директорот и стручната служба на училиштето со користење на креирани протоколи ги следат планирањата најмалку двапати во едно полугодие, со утврдени процедури за следење, по што наставниците добиваат повратна информација поддршка за подобрување на истите. Она што е од поголема важност е дека поддршката и следењето на планирањето наставникот го добива во текот на целата учебна година, преку индивидуални средби со стручната служба и меѓу наставниците.

- Наставниците користат стручни искуства организирани интерни обуки и дисеминации или пак како размена на искуства на средбите од стручните активи коишто редовно се одржуваат, но и од регионална соработка со други училишта и стручни искуства од различни медиуми. Соработката се состои во организирање средби за размена на искуства, забелешки и идеи во однос на формата и начинот на реализација на наставата, во однос на дефинирање на целите и исходите, како и инструментите за следење на напредокот на учениците, и тоа не само на почетокот на учебната година, туку во текот на целата учебна година, што е особено важно за што поуспешно интегрирање на меѓупредметните цели во образовниот процес. Размената на искуство се прави и на тој начин што наставниците имаат можност да присуствуваат на отворени и нагледни часови, како и преку посебно тесна соработка меѓу наставникот-ментор и наставникот-приправник. Кај најголем број од наставниците, како резултат на размената на искуства, планирањата се подобри, а сите наставници промовираат заемно почитување и меѓусебна соработка.

-Наставата во училиштето се реализира редовно и во пропишаниот обем. Училиштето навремено ги информира членовите на Советот на родители за секоја промена. Се почитува распоредот на часовите, кој се изработува во консултација со сите наставници, распоредите се видно истакнати на огласната табла во училиштето, на веб-страницата на училиштето и ги знаат секој ученик и секој родител. Секоја претрпена промена се заведува во електронскиот дневник. Во случаи на отсуства на наставник (породилно отсуство, боледување или сл.) наставата се одвива непречено со соодветен наставен кадар.

-Изборните/слободните изборни активности и предмети се во согласност со наставните планови и програми, Водичот за слободни изборни предмети во основното образование и со пропишаните процедури во училиштето во кои се содржани интересите на учениците. Во училиштето постои Постапка за определување слободни изборни предмети и активности/изборни предмети, според која учениците, во

соработка со наставниците и со родителите, преку анкетни листови, навремено прават самостоен избор на изборните наставни предмети. Изборот го прават сите ученици без разлика на полот и етничката припадност. Училиштето ги задоволува потребите и желбите на учениците бидејќи нуди избор на повеќе предмети.

-Целите, задачите, активностите и ресурсите се прилагодени на индивидуалните потреби на учениците. Сево ова овозможува интеракција на повеќе релации.Изборот на задачи и активности со различно ниво на сложеност е прилагоден на индивидуалните образовни потреби на учениците, односно се применува диференцијација на наставата. Наставниците користат различни ресурси и приоди за учење.

Расположливите ресурси се употребуваат на функционален начин, користејќи современи приоди во наставата како: искуствено учење, учење преку проект, учење преку решавање проблеми, учење преку игра, учење преку истражување, примена на дигитални алатки и програми итн. За учениците со ПОП се користат методи и техники избрани и прилагодени на нивните потреби.

- Училишната средина-училницата и другите простории во училиштето, учениците ги доживуваат стимулирачки и мотивирачки.

Интеракцијата не е само на релација наставник-ученик, туку и на релација ученик-ученик. За време на часот најголем број од наставниците ги охрабруваат учениците самостојно да размислуваат, да поставуваат прашања со цел самостојно да дојдат до одреден заклучок по пат на истражување, изработки,проекти. Најголем број од учениците сметаат дека можат слободно да се изразат за време на часовите.

Сите наставници се однесуваат со учениците на начин што промовира прифаќање, почитување, соработка и разбирање, остваруваат пријателски однос. Најголемиот број наставници обезбедуваат еднакви можности за вклучување и ги вклучуваат сите ученици за време на наставните часови. Сите ученици без разлика на социјалното потекло, етничката припадност или нивниот пол, континуирано се мотивираат активно да се вклучат во процесот на учење и настава. На наставните часови постои интеракција меѓу наставникот и учениците која води кон постигнување на целите на часот. На најголем број наставни часови, изборот на применуваните форми, методи и техники овозможува интеракција помеѓу учениците.

-Инклузивниот тим на училиштето и инклузивниот тим на ученикот се формирани со Решение/Одлука на директорот на училиштето. Тие редовно се ажурираат при истекот на мандатот или промена на наставници на ученикот со ПОП. Како неопходен дел од планирањето и реализацијата на образовната инклузија, изготвени се низа процедури и постапки со кои се обезбедува поддршка на учениците од сите аспекти; изготвена е Училишна инклузивна политика, Програма за работа на Училишниот инклузивен тим и акциски планови поврзани со реализацијата на Програмата за работа на УИТ. Училишниот инклузивен тим обезбедува поддршка за изработка на ИОП по сите наставни предмети, а стручните соработници го реализираат процесот на давање индивидуална поддршка на учениците со посебни потреби, кој е насочен кон јакнење на неопходните функции за живот и учење.

За унапредување на наставата на учениците со попреченост, училиштето активно соработува со надлежниот Ресурсен центар др.Златан Сремац со кој секоја учебна година склучува договор за соработка и се изготвува акциски план за тековната учебна година кој произлегува од меѓусебниот договор за соработка и во кој се содржани видовите на поддршка која училиштето ќе ја добива од Ресурсниот центар и начините на кои таквата поддршка ќе се реализира.

Наставниците и стручните соработници се обучени да планираат и да реализираат настава со ученици со ПОП, за што сведочи

догодишната вклученост на училиштето во бројни обуки, проекти и активности кои го поддржуваат инклузивното образование. Воспитно-образовниот кадар континуирано посетува обуки понудени од институции кои го поддржуваат инклузивното образование (БРО, УНИЦЕФ, УНДП, МЦГО, Фондацијата за образовни и културни иницијативи „Чекор по чекор“, основни училишта со ресурсен центар, како и онлајн обуки по сопствен избор) и врши дисеминација на обуки.

Во учебната 2022/2023 година училиштето со преку отворен повик за донации и во соработка со Советот на родители обезбеди средства за санирање на просторијата во која ќе биде сместена сензорната соба, а преку одобрена апликација во проектот „Биди ИН, биди ИНклузивен, биди ИНклудиран“ организирана од страна на Фондација за образовни и културни иницијативи „Чекор по чекор“ целосно е опремена сензорна соба за работа со ученици со попреченост.

Во училишниот двор и во училишната зграда има адекватен пристап за лица со попреченост. Поради тоа што пристапот до сите простории на спратовите не е адаптиран, училиштето го прилагодува распоредот на училниците и на часовите на учениците кои имаат потреба за тоа. Наставниците ги оценуваат постигањата на учениците со ПОП во согласност со целите во индивидуалниот образовен план, во соработка со инклузивниот тим на ученикот.

Училиштето максимално се ангажира да обезбеди услови учениците со посебни образовни потреби секогаш да бидат вклучени и да учествуваат во воннаставни активности согласно нивните интереси.

Во училиштето постојано се реализираат работилници со сите ученици за градење на училишна инклузивна култура. Дел од нив се во соработка со институции кои го поддржуваат инклузивното образование, а дел од нив се креирани во самото училиште. Особено сме горди на тоа што изминатите учебни години во училиштето е инициран и реализиран училишен проект „Големите рачиња создаваат за малите првачиња“ чија цел е изработка на инклузивни нагледни средства кои ќе допринесат за подобра интеракција во наставниот процес, мотивација кај учениците и желба за работа, развивање критичко мислење, откривање на решенија преку решавање на проблемски ситуации, а воедно и помош на наставникот за реализација на поставените стандарди од наставната програма.

Учениците со попреченост кои имаат потреба од лична и/или образовна асистенција се идентификуваат навремено и се доставува барање за соодветна поддршка. Сите наставници успешно соработуваат со образовните асистенти во училиштето.

Инклузивниот тим работи на професионалната ориентација со учениците со посебни образовни потреби, при што постојано се даваат информации на родителите и се вршат консултации со нив кој избор би бил најдобар за ученикот. Во текот на целиот процес се контактира и со училиштата во кои учениците имаат интерес и можности да се запишат или веќе се запишале, а соработката помеѓу Училишните инклузивни тимови се одвива во делот на обезбедување на информации за ученикот во поглед на неговата состојба (јаки страни и интересирања/ можности на ученикот, потешкотии, функционалности, социјални и комуникациски вештини, самостојност и грижа за себе, влијание на надворешното опкружување), неговиот напредок и препораки за видот на поддршка која досега била давана, давала ефекти и добро би било да се продолжи.

Горди сме што добрите практики од нашето училиште за реализација на инклузивните процеси често се модел за другите училишта. Во делот на инклузија сме лидери на општинско ниво и пошироко и постојан ресурс за училиштата од нашата околина со цел како заедница

да ги подобриме инклузивните практики. Во нашето училиште инклузивните практики не се поврзани само со законските решенија, туку се пракса која со години ја негуваме и во која веруваме. Нашето мото е секое дете да добие еднаква шанса и да стане независен граѓанин кој ќе ја унапредува понатаму нашата општина и држава.

- ТУИ (тимот за училишна интеграција) го спроведува акцискиот план за следење на реализацијата на активностите за МИО планирни во Годишната програма на училиштето, и за тоа подготвува квартални, полугодишни и годишни извештаи. ТУИ, исто така, редовно ги пополнува анкетните прашалници за потребите на Комисијата за унапредување на МИО при МОН.

Учениците, заедно со наставниците, стручната служба и Советот на родители редовно спроведува активностите за заедничко учење во наставата, заеднички наставни и воннаставни активности на учениците согласно концептот за МИО. Наставниците во своите програми имаат планирано самостојни МИО-активности (на наставните часови и воннаставни активности), а заедничките активности се реализираат со учениците од партнер-училиштето „Мустафа Кемал Ататурк“ од Општина Студеничани. **Иако најголем број од наставниците тврдат дека реализираат МИО (интеркултурни) активности со учениците според претходно направен план, мал број од родителите (42%) и поголем број од учениците, (59%) се согласуваат дека биле вклучени во мултикултурна активност. Овие поделени мислења се должат на специфичноста на заедничките активности, најчесто во нив учествуваат конкретен/ потребен број ученици во зависност од видот на активност и бараат обезбедување на директна интеракција меѓу учениците од различни наставни јазици по претходно добиена согласност од родителите.** Од самостојните МИО-активности значајни се интегрираните часови, работилницата за аматерска фотографија, онлајн-посетата на светските музеи, работилници на часовите по слободни активности.

-Учениците, наставниците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна, стимулативна, инклузивна, интеркултурна и мотивирачка средина, што поттикнува интерес за учење. Атмосферата во училниците и на наставните часови е пријатна и поттикнувачка. Учениците, без разлика на својот социјален статус, етничка припадност или нивниот пол се мотивирани со различни методски техники активно да учествуваат во наставата и во процесот на стекнување на знаења, самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат.

Преку примена на современите методи учениците се поттикнуваат на критичко размислување, самостојност во донесувањето на одлуки и процес на истражувачки активности. Наставниците даваат афирмативни коментари за залагањата на учениците, не ги искажуваат слабите страни пред останатите ученици и редовно ги фалат учениците за постигнатите резултати во учењето. Трудите на учениците од нивните секојдневни наставни и воннаставни активности се изложени во самите училници интерно или екстерно на ниво на училиште – на училишните паноа од различни области. При изложувањето на трудите на учениците се води особена грижа да бидат застапени двата пола, од сите етнички групи и различните способности за учење.

-Наставниците и стручните соработници сесрдно се трудат систематски да ги идентификуваат индивидуалните образовни потреби на учениците, да дадат поддршка за нивно задоволување преку обезбедување на пријатен простор, современи нагледни наставни средства и соодветни наставни методи и техники. Најголем број наставници, во соработка со стручните соработници, во процесот на поучување користат различни интерактивни методи и техники, со што им даваат можност на учениците со различни образовни потреби да ги постигнат планираните цели. Наставниците и стручната служба на училиштето обезбедува поддршка и на учениците кои наидуваат на потешкотии во

учењето за подигнување на нивото на мотивација за учење, активности за јакнење на самодовербата на учениците, примена на техники за поуспешно учење и активно вклучување во целокупниот процес на наставата.

-Оценувањето и вреднувањето на учениците е важен сегмент во образовниот процес на секој ученик. Во таа насока се применуваат законските прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Се користат разновидни инструменти и методи за оценување, поткрепени со соодветни критериуми и стандарди, како и вклученост на учениците во самиот процес на оценување. **За истакнување е тоа што наставниците го користат оценувањето за да го проценат својот труд во подучувањето на учениците и да ги одредат натамошните правци во сопствената наставна практика.** Оценката е транспарентна за ученикот, а наставниците постапуваат според Постапката за известување на родителите за напредокот и успехот на учениците.

-Училиштето применува однапред дефинирана политика за оценување, вклучувајќи и кодекс за оценување, чија основна цел е да го поддржи учењето на секој ученик. Постои Програма за следење на постигнувањата и оценувањето на учениците, која е дел од Годишната програма за работа на училиштето, постапки за оценување на учениците, акционен план, етички кодекс за оценување, критериуми за оценување и Постапка за известување на родителите за напредокот и успехот на учениците. Стручната служба во соработка со наставниците го следи постигнувањето и напредокот на секој ученик и редовно повикува родители на средби за каква било промена во успехот, при што даваат насоки за видот на поддршка која треба да му се даде на ученикот во училиштето, но и од страна на семејството. Училиштето на ниво на стручните активи има изградени критериуми за оценување усогласени со националните стандарди за постигања. Усогласените критериуми по секој наставен предмет наставниците ги користат за оценување на учениците, јавно се истакнати во секоја училница и со нив се запознати учениците и родителите. Најголемиот број наставници применуваат формативно оценување. Формативното и сумативното оценување е јавно и транспарентно за учениците.

- Наставниците користат разни методи за оценување на учениците и континуирано го следат и оценуваат нивниот напредок (формативно и сумативно оценување). Наставниците редовно им даваат повратни информации на учениците за нивната работа, напредок и постигнувања преку пишана и усна информација како и преку сумативни оценки. Со примена на формативното оценување учениците имаат информација и насоки како да го подобрат својот напредок во учењето. Се вреднуваат тековните постигања на учениците и на тој начин се овозможува наставниците да ги планираат идните активности. Напредокот на учениците во учењето наставниците го следат преку формативното и сумативното оценување и притоа користат различни форми и методи: усна и писмена повратна информација за постигнатото, тематски тестови, контролни задачи, писмени работи, оценување на самостојна истражувачка работа, изведбени активности, проектни активности, водење портфолија и сл., а инструментите за оценување се постојано унапредувани во соработка со стручната служба на училиштето. Учениците се вклучени во оценувањето преку самооценување, меѓусебно оценување, градење критериуми и сл.

-Континуитетот на успех на учениците во последните три учебни години изнесува 0,90.

- Оценувањето на учениците наставниците го користат за да ја оценат и својата работа во подучувањето на учениците и да ги одредат натамошните правци за работа. Резултатите од оценувањето на учениците влијаат на понатамошното планирање и реализирање на наставата на дневно, периодично и годишно ниво, изнаоѓање нови форми и методи за работа, како и соодветно планирање и реализирање

на дополнителната и додатната настава.

-Во нашето училиште се планираат и реализираат воннаставни активности прилагодени според возраста, потребите и можностите на учениците, кои подоцна влијаат врз развој на нивната личност и градење на поголема самодоверба и афирмација. Активностите се планираат и одржуваат во согласност со надареноста, способноста, потребите и желбите на учениците, подеднакво достапни за сите ученици без разлика на полот. Учениците се мотивирани за учество во воннаставните активности, а училиштето ја зголемува својата афирмација и публицитет во рамките на локалната средина и пошироко.

Во нашето училиште во воннаставните активности се вклучени и учениците со посебни образовни потреби, како и учениците кои потекнуваат од семејства со низок социо-економски статус без разлика на пол или нивната етничка припадност.

Учениците се запознати со воннаставните активности што се нудат во училиштето. Во училиштето се реализираат воннаставни активности предложени од учениците. Учениците се вклучуваат во воннаставните активности според сопствен избор, низ транспарентна процедура. Поголем дел од учениците се вклучени во подготвувањето на програмите за воннаставни активности.

-Училиштето организира училишни натпревари за селекција на ученици за натпревари на повисоко ниво. Учениците, со помош и поддршка од училиштето и од наставниците, учествуваат на бројни натпревари и конкурси од различни области што се организираат на општинско, регионално, државно (од акредитирани здруженија на наставници) . **Особено сме горди на тоа што нашите ученици постигнуваат значајни резултати на општинските, регионалните и државните натпревари и конкурси.**

Силни страни

- Училиштето обезбедува навремена обука за секој наставник и стручен соработник за примена на современите методи и техники за планирање на наставата. Обучениот кадар, во рамките на стручните активи на наставниците, врши дисеминација на другите наставници и стручни соработници.
- За да се обезбеди квалитет на наставата, училиштето има изготвено Програма за следење и вреднување на квалитетот на наставата, во рамките на која директорот и стручната служба на училиштето со користење на креирани протоколи ги следат планирањата најмалку двапати во едно полугодие, со утврдени процедури за следење, по што наставниците добиваат повратна информација поддршка за подобрување на истите. Она што е од поголема важност е дека поддршката и следењето на планирањето наставникот го добива во текот на целата учебна година, преку индивидуални средби со стручната служба.
- Наставниците разменуваат стручни искуства од организирани интерни обуки и дисеминации, но и од регионалната соработка со други училишта и стручни искуства од различни медиуми на средбите на стручните активи најмалку двапати во полугодие. Кај најголем број од наставниците, како резултат оваа размена, планирањата се подобрени, а сите наставници промовираат заемно почитување и меѓусебна соработка.

- Наставата во училиштето се реализира редовно и во пропишаниот обем. Училиштето навремено ги информира членовите на Советот на родители за секоја промена. Се почитува распоредот на часовите, кој се изработува во консултација со сите наставници, распоредите се видно истакнати на огласната табла во училиштето, на веб-страницата на училиштето и ги знаат секој ученик и секој родител. Секоја претрпена промена се заведува во електронскиот дневник. Во случаи на отсуства на наставник (породилно отсуство, боледување или сл.) наставата се одвива непречено со соодветен наставен кадар.
- Во училиштето постои Постапка за определување слободни изборни предмети и активности/изборни предмети, според која учениците, без дискриминација, во соработка со наставниците и со родителите, преку анкетни листови, навремено прават самостоен избор на изборните наставни предмети. Училиштето ги задоволува потребите и желбите на учениците бидејќи нуди избор на повеќе предмети.
- Во училиштето целите, задачите, активностите и ресурсите се прилагодени на индивидуалните потреби на учениците, се применува и диференцијација на наставата.
- Учениците на часовите имаат можност да учат на различни начини (учење преку проект, учење преку решавање проблеми, учење преку игра, учење преку истражување, примена на дигитални алатки и програми итн.). За учениците со ПОП се користат соодветни методи и техники.
- Најголемиот број наставници обезбедуваат еднакви можности за вклучување на сите ученици за време на наставните часови. На најголем број од часовите постои интеракција меѓу наставникот и учениците и учениците можат слободно да се поставуваат прашања.
- Во училиштето се изготвени низа процедури и постапки со кои се обезбедува поддршка на учениците од сите аспекти; изготвена е Училишна инклузивна политика, Програма за работа на Училишниот инклузивен тим и акциски планови поврзани со реализацијата на Програмата за работа на УИТ.
- Училиштето активно соработува со надлежниот Ресурсен центар „д-р Златан Сремац“ со кој секоја учебна година склучува договор за соработка и се изготвува акциски план за тековната учебна година, со цел унапредување на наставата на учениците со попреченост.
- Наставниците и стручните соработници се обучени да планираат и да реализираат настава со ученици со ПОП, за што сведочи долгогодишната вклученост на училиштето во бројни обуки, проекти и активности кои го поддржуваат инклузивното образование. Воспитно-образовниот кадар континуирано посетува обуки понудени од институции кои го поддржуваат инклузивното образование (БРО, УНИЦЕФ, УНДП, МЦГО, Фондацијата за образовни и културни иницијативи „Чекор по чекор“, основни училишта со ресурсен центар, како и онлајн- обуки по сопствен избор) и врши дисеминација на обуки.
- Во училиштето, преку отворен повик за донации и во соработка со Советот на родители, целосно е опремена сензорна соба за работа со ученици со попреченост.
- Во училиштето се обезбедени услови учениците со ПОП секогаш да бидат вклучени во воннаставни активности согласно нивните интереси. Инициран е и реализиран училишен проект „Големите рачиња создаваат за малите првачиња“ чија цел е изработка на инклузивни нагледни средства кои ќе допринесат за подобра интеракција во наставниот процес,

- Сите наставници успешно соработуваат со образовните асистенти во училиштето.
- Во училиштето инклузивниот тим работи и на професионалната ориентација на учениците со посебни образовни потреби, во соработка со средните училишта, при што постојано се даваат информации на родителите и се вршат консултации со нив кој избор би бил најдобар за ученикот.
- Добрите практики од училиштето за реализација на инклузивните процеси често се модел за другите училишта. Во делот на инклузијата, училиштето е лидер во Општината и пошироко и постојан ресурс за училиштата од нашата околина со цел како заедница да се подобрат инклузивните практики.
- ТУИ (тимот за училишна интеграција) го спроведува акцискиот план за следење на реализацијата на активностите за МИО планирни во Годишната програма на училиштето, и за тоа подготвува квартални, полугодишни и годишни извештаи. ТУИ, исто така, редовно ги пополнува анкетните прашалници за потребите на Комисијата за унапредување на МИО при МОН.
- Училиштето е безбедна, стимулативна, инклузивна, интеркултурна и мотивирачка средина, што поттикнува интерес за учење. Учениците сметаат дека начинот на кој се учи на најголем број од часовите во училиштето е интересен и содржините што им се пренесуваат ги оспособуваат за решавање проблеми во реалниот живот и за граѓанско учество.
- Наставниците даваат афирмативни коментари за активностите на ученикот, а не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.
- Наставниците и стручните соработници систематски ги идентификуваат индивидуалните образовни потреби на учениците, даваат поддршка за нивно задоволување преку обезбедување пријатен простор, современи нагледни наставни средства и соодветни наставни методи и техники.
- Наставниците и стручната служба на училиштето обезбедува поддршка и на учениците кои наидуваат на потешкотии во учењето за подигнување на нивото на мотивација за учење, активности за јакнење на самодовербата на учениците, примена на техники за поуспешно учење и активно вклучување во целокупниот процес на наставата.
- Во училиштето се користат разновидни инструменти и методи за оценување, поткрепени со соодветни критериуми и стандарди, како и вклученост на учениците во самиот процес на оценување.
- Наставниците го користат оценувањето за да го проценат својот труд во подучувањето на учениците и да ги одредат натамошните правци во сопствената наставна практика.
- Оценката е транспарентна за ученикот, а наставниците и стручната служба постапуваат според Постапката за известување на родителите за напредокот и успехот на учениците.
- Во училиштето постои Програма за следење на постигнувањата и оценувањето на учениците, која е дел од Годишната програма за работа на училиштето, постапки за оценување на учениците, акционен план, етички кодекс за оценување, критериуми за оценување и Постапка за известување на родителите за напредокот и успехот на учениците. Стручната служба во соработка со наставниците го следи постигнувањето и напредокот на секој ученик и редовно повикува родители на средби за каква било промена во успехот, при што се

даваат насоки за видот на поддршка која треба да му се даде на ученикот во училиштето, но и од страна на семејството.

- Училиштето на ниво на стручните активи има изградени критериуми за оценување по секој наставен предмет, истите се јавно се истакнати во секоја училница и со нив се запознати учениците и родителите.
- Во училиштето Формативното и сумативното оценување е јавно и транспарентно за учениците.
- Учениците се вклучуваат во оценувањето (преку самооценување, меѓусебно оценување, градење критериуми, водење портфолија и сл.).
- Во училиштето се планираат и реализираат воннаставни активности прилагодени според возраста, потребите и интересите на учениците.
- Учениците се вклучуваат во воннаставните активности според сопствен избор, низ транспарентна процедура. Погolem дел од учениците се вклучени во подготвувањето на програмите за воннаставни активности.
- Учениците се мотивирани за учество во воннаставните активности, а училиштето ја зголемува својата афирмација и публицитет во рамките на локалната средина и пошироко.
- Во воннаставните активности се вклучени и учениците со посебни образовни потреби, како и учениците кои потекнуваат од семејства со низок социо-економски статус без разлика на пол или нивната етничка припадност.
- Училиштето организира училишни натпревари за селекција на ученици за натпревари на повисоко ниво.
- Учениците постигнуваат значајни резултати на општинските, регионалните и државните натпревари и други активности со натпреварувачки карактер: изложби, иновациски предизвици, фестивали, литературни и ликовни конкурси и сл.

Слаби страни

- Во училишниот двор и во училишната зграда има адекватен пристап за лица со попреченост, но пристапот до сите простории на спратовите не е адаптиран.
- Недоволна информираност на родителите и учениците за начинот на вклучување и реализирање на МИО-активностите.

Приоритети

- Адаптирање на пристапот до сите простории на спратовите во училиштето за ученици со попреченост.
- Темелна информираност на родителите и учениците за начинот на вклучување во реализацијата на активностите за меѓуетничка интеграција во образованието.

Подрачје 2: Постигнувања на учениците

Опис/резиме

- За следење на постигнувањата и напредокот на учениците, стручната служба на училиштето редовно врши анализа на успехот, поведението и на редовноста на учениците по квалификациони периоди, анализи за постигнувањата на учениците од различен пол, анализи за постигнувањата на учениците според наставни предмети и истите се разгледувани на Наставнички совет, по што следат предлози за подобрување на постигањата на учениците кои секогаш се спроведуваат и се следат ефектите. Од споредбените анализи за изминатите три учебни години можеме да констатираме дека средниот успех на учениците не остапува значајно од една до друга учебна година, односно се движи од 4,70 до 4,76. Учество и постигања на воннаставните активности континуирано се следи и евидентира. Учениците со посебни потреби се вклучени во сите активности во и вон училиштето, како: екскурзии, учество на приредби, спортски натпревари, учество во образовни емисии и сл.
- Училиштето учествуваше во меѓународната студија TIMSS 2023 и TIMSS 2024. Учениците од четврто одделение беа тестирани во учебната 2022/2023 по наставните предмети природни науки и математика. Во учебната 2023/2024 истите ученици повторно беа тестирани по истите наставни предмети. Резултати од тестирањето училиштето сеуште нема добиено.
- Во нашето училиште постои Постапка за идентификување на учениците со посебни образовни потреби, на ученици со потешкотии во учењето и на надарени и талентирани ученици и истата во целост се спроведува. Сознанијата кои ќе се добијат се користат за подготовка на наставниците и стручната служба во работата со учениците, координирање на нивната работа и прилагодување на пристапи за поефикасен напредок на учениците. Сите ученици добиваат континуирана поддршка за подобрување на постигањата. За **учениците кои наидуваат на потешкотии со учењето** обезбедена е поддршка од страна на стручната служба во училиштето преку работа со нив на подигнување на мотивацијата за учење, јакнење на самодовербата, упатување на начините на ефективно учење и јакнење на нивните функционалности. Наставниците поддршката ја даваат преку вклучување на учениците во дополнителна настава и индивидуална работа со нив. **Надарените и талентирани ученици** се вклучени во додатната настава, особено е овозможена индивидуална поддршка од наставниците во развивање на капацитетите на оние ученици кои покажуваат исклучителен талент од одредена област. Учениците се поттикнуваат да учествуваат на натпревари од областа за која покажуваат надареност и талентот и се води грижа нивните успеси да бидат забележани и истакнати. Наставниците со надарените ученици работат и во рамките на слободните ученички активности. Во училиштето има **23 ученици кои имаат посебни образовни потреби** – ученици со попреченост и се со наод и мислење од Заводот за ментално здравје за деца и младинци, а најголем дел од нив и со извештај од извршена проценка според МКФ. За секој ученик е формиран Инклузивен тим за ученик, постои Одлука за формирање на секој тим и записници од одржани состаноци на тимовите. За секој ученик се води портфолио од страна на стручната служба во кое се наоѓаат релевантни податоци за следење на развојот на ученикот во текот на воспитно образовниот процес. Учениците добиваат континуирана поддршка од страна на наставниците преку редовната настава и воннаставните активности и од стручната служба

преку индивидуална поддршка за јакнење на неопходните функции за живот и учење.

Наставниците во работата со учениците реализираат диференцирани цели и прилагодуваат просторни услови, материјали и начини на следење на постигнувањата на ученикот. На наставниците постојано им се дава поддршка од страна на стручните соработници и Тимот за инклузија за работа со учениците. **Стручните соработници**, врз основа на изготвен план на стручниот соработник за работа со ученикот, реализираат активности за индивидуална поддршка на ученикот. Целта на овие активности, кои се однесуваат на подрачјата: емоции и социјални односи, внимание и концентрација, помнење и перцепции, моторика, развој на говор, читање и математички способности, е да се подобрат капацитетите на ученикот и истиот да се стекне со потребните вештини и способности за учење и животна функционирање. Наставниците и стручните соработници исто така работат и на подготвување на паралелката во која учат учениците со посебни потреби и обезбедување клима за разбирање и прифаќање на различностите, како и вклучување на учениците со посебни потреби во сите активности во и вон училиштето. Во работата со овие ученици се вклучени и родителите со кои исто така се работи и им се даваат насоки како да работат и во домашни услови. Редовно, и од страна на наставниците во однос на учењето и од страна на стручните соработници во однос на развојот на функционалните способности, се води евиденција за напредокот на учениците, се остваруваат консултации со нивните **родители** на кои се разменуваат информации, информираат за напредокот и им се даваат насоки за работа во домашни услови. **Сето ова зборува дека училиштето има ефикасен систем за идентификација и поддршка на учениците со тешкотии во учењето, на надарените ученици и на учениците со попреченост, во кој се вклучени сите чинители и кој одлично функционира.**

- Во училиштето постои Постапка за известување на родителите за постигањата на учениците. Според оваа постапка, родителите се известуваат за успехот на ученикот на родителски средби по одржување на одделенски совети и Наставнички совети на крајот на првото тримесечје, на крајот на првото полугодие, на крајот на второто тримесечје и на крајот на учебната година, преку евидентни листови, преку електронскиот дневник, кој уредно се води и во кој имаат увид во секое време, а за начинот на користење се информирани на првата родителска средба на почетокот на учебната година. По секоја родителска средба, задолжително има и отворен ден, каде што родителите се информираат за успехот на учениците и директно од предметниот наставник. Во училиштето се остваруваат и индивидуални средби на родителот со одделенскиот раководител и со предметните наставници во текот на целата учебна година. **Ова значи дека родителите/старателите се навреме и преку разни форми известувани за постигнувањата на своите деца, дека училиштето е секогаш отворено за соработка, воспитно-образовниот кадар е секогаш достапен за родителите и дека процесот на информирање секогаш е проследен и со совети како да се подобрат постигнувањата на секој ученик.**

- Училиштето во текот на целата учебна година, води евиденција за редовноста на учениците. Заредовноста на учениците, родителите се информираат преку евиденцијата на одделенските раководители во електронските дневници, родителските средби, а учениците се информирани од самите наставници и од стручната служба, која работи со учениците кои имаат изостаноци, а исто така и со нивните родители. Сите оправдани изостаноци се направени поради здравствени причини, а се оправдувани од страна на родителите и со

медицинска белешка. Неоправданите изостаноци се должат на доцнење на часовите (на првиот час или по големиот одмор). Просечниот број на неоправдани изостаноци по ученик за изминатите две учебни години изнесува 0,2 неоправдани изостаноци по ученик.

Особено е важно и горди сме на тоа што немаме ученици кои самоволно ги напуштаат часовите и неоправдано отсутнуваат од настава. Ова е секако резултат на континуираната работа и грижа од страна на наставниците и стручната служба, но и на практиката за секое отсуство на ученик задолжително да се контактира родителот и да се споделат информации.

- Во училиштето редовно од страна на училишниот психолог се реализираат советувањата на родителите/старателите и учениците. Во училиштето постои Постапка за советување на родители/старатели и ученици, Програма за советување на родители/старатели и ученици, како и записници од спроведени советувања на родители/старатели и ученици. Училиштето ги известува надлежните институции (МОН) два пати во учебната година (на полугодие и на крајот од годината) за реализираните советувања за што се води уредна документација. Училиштето врши анализа на резултатите од советувањето и го следи подобрувањето на редовноста, успехот и однесувањето на учениците.

Во најголем број случаи советувањата на родители/старатели и советувањата на учениците резултираат со подобрување на постигањата на учениците, како и со подобрување на нивното однесување.

- Постигнувањата на учениците преку редовната настава се подобруват преку континуирано подобрување на квалитетот на наставата од страна на наставниците и постојано поттикнување и поддршка на учениците за совладување на материјалот низ различни пристапи, методи, техники и стратегии. Во текот на целата учебна година училиштето реализира дополнителна и додатна настава за учениците, за што изготвува распоред и го истакнува на видно место во училиштето. Наставниците во текот на редовната настава и дополнителната настава, работат и со учениците кои имаат потешкотии преку адаптирани задачи и активности, односно применуваат диференцирана настава. Резултатите и ефектите од организирањето на дополнителна настава за учениците кои имаат потреба дава позитивни резултати а тоа се гледа во подобрувањето на успехот кај учениците. Нема ученици кои посетувале продолжителна настава и нема ученици кои повторувале.

Силни страни

- Во училиштето се вршат анализи на успехот, поведението и на редовноста на учениците по квалификациони периоди, анализи за постигнувањата на учениците од различен пол, анализи за постигнувањата на учениците според наставни предмети и истите се разгледувани на Наставнички совет, по што следат предлози за подобрување на постигањата на учениците кои секогаш се спроведуваат и се следат ефектите.
- Училиштето има ефикасен систем за идентификација и поддршка на учениците со тешкотии во учењето, на надарените ученици и на учениците со попреченост, во кој се вклучени сите чинители и кој одлично функционира.
- Родителите/старателите се навреме и преку разни форми известувани за постигнувањата на своите деца, училиштето е секогаш отворено за соработка, воспитно-образовниот кадар е секогаш достапен за родителите и процесот на информирање секогаш е проследен и со совети како да се подобрат постигнувањата на секој ученик.

- Училиштето има систем на следење и подобрување на редовноста на учениците, во кој се вклучени сите чинители и кој дава одлични резултати. Особено е важно и горди сме на тоа што немаме ученици кои самоволно ги напуштаат часовите и неоправдано отсутнуваат од настава. Ова е секако резултат на континуираната работа и грижа од страна на наставниците и стручната служба, но и на практиката за секое отсуство на ученик задолжително да се контактира родителот и да се споделат информации.
- Во најголем број случаи советувањата на родители/старатели и советувањата на учениците резултираат со подобрување на постигањата на учениците, како и со подобрување на нивното однесување.
- Постигањата на учениците се подобруваат преку дополнителната и диференцираната настава.

Слаби страни

/

Приоритети

/

Подрачје 3: Училишна клима и односи во училиштето

Опис/резиме

-Нашето училиште води политика на меѓусебно почитување, разбирање и соработка меѓу сите структури што придонесува за позитивна училишна клима. Училиштето е препознатливо по динамичниот карактер на активностите и промените кои се дел од секојдневниот развој и прилагодување на потребите на модерното време. Тие во голем дел се резултат од заложбите наведени во визијата и мисијата на училиштето, како и од континуитетот во промовирањето на мултиетничноста, мултикултурализмот, инклузивноста и учеството на учениците, родителите и заедницата во училишниот живот. Учениците, наставниот кадар и останатите вработени во училиштето се тие кои го градат и постојано го унапредуваат угледот на училиштето. Имициот на училиштето го градиме преку учество на натпревари и освоени голем број на награди од сите области. На учениците им обезбедуваме инклузивно, еднакво и квалитетно образование со цел да се промовира индивидуалниот развој на сите ученици ставајќи посебен акцент на прифаќањето на различностите. Грижата и инклузијата во наставниот процес на децата со посебни образовни потреби е една од главните одлики на училиштето. **Особено сме горди на инклузивните процеси во училиштето во однос на кои сме препознаени во околината и пошироко во државата како модел училиште, односно училиште со одлични инклузивни практики.** Нашето училиште се залага за рамноправен и еднаков однос спрема сите ученици за заемно почитување и еднаков третман на сите структури. Раководниот и наставниот кадар играат важна улога во одржувањето на добра и

позитивна атмосфера во училиштето што се гледа во нивниот однос спрема учениците без оглед на пол, етничка припадност, способност. Професионалната соработка и размена на искуства меѓу наставниот кадар во училиштето се зајакнува преку реализација на интегрирани часови, реализација на заеднички проекти, заеднички подготовки за воннаставни активности како и активности реализирани на ниво на општина. Наставниците добро соработуваат со колегите во училиштето, а на младите неискусни наставници несебично им се помага во унапредувањето на воспитно образовната работа од страна на наставниците со поголемо искуство како и од страна на стручната служба. **Училиштето со гордост може да каже дека е препознаено и пошироко во нашата држава со тоа што дел од наставниците и стручните соработници постојано даваат придонес во нашето образование како обучувачи, модератори, креатори на обуки и вебинари, автори, консултанти во однос на наставни, програмски, системски и законски решенија, преку работа на проекти и во рамките на работни групи, учесници се во фокус групи и слично.**

-Во училиштето постои Кодекс на однесување на вработените, учениците и родителите кој содржи принципи, правила и обврски за професионално и етичко однесување. Постојат Куќен ред, Правила за однесување на учениците со кои се регулира развивањето на свеста кај учениците за чување на инвентарот, хигиената, редовноста, ненасилството и придонесуваат за добро однесување кај учениците и здрави меѓучовечки односи. Училиштето има пишани процедури за реагирање во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување, пропишани со кодексот и таквите процедури ги спроведуваат во практика. При изработката на Кодексот на однесување земени се предвид укажувањата од Советот на родители и учениците од Ученичкиот парламент, а за истите се дискутира со наставниците на Наставнички совет. Постојано се врши ажурирање на содржината на Кодексот и истиот е поставен на веб-страницата на училиштето.

- Училиштето води политика на меѓусебно почитување, разбирање и соработка меѓу сите структури што придонесува за позитивна училишна клима. Постои континуирана професионалната соработка и размена на искуства меѓу наставниот кадар. Особено важно е да се истакне соработката со стручната служба која постојано дава поддршка, помош и насоки на сите. На младите неискусни наставници несебично им се помага во унапредувањето на воспитно образовната работа од страна на наставниците со поголемо искуство како и од страна на стручната служба. На учениците им обезбедуваме инклузивно, еднакво и квалитетно образование со цел да се промовира индивидуалниот развој на сите ученици ставајќи посебен акцент на прифаќањето на различностите. **Во училиштето нема закани, говор на омраза, провокации или навреди. Постојано се работи на тоа наставниците да служат како пример на своите ученици за толеранција, почитување и добра комуникација, со што истите вредности се пренесуваат и во начинот на однесување и комуникација меѓу учениците.**

-Дисциплината и поведението на учениците во нашето училиштето се на високо ниво. При посета на разни институции, учениците се дисциплинирани, се однесуваат пристojно и истите секогаш се пофалени. Мерките за советување, кои стручната служба ги спроведува согласно потребите на училиштето, придонесуваат кон одржување на стабилна ситуација на ова поле. Одделенските раководители се вклучени со реализација на работилници на одделенските часови на кои се обработуваат теми од областа на животни вештини со цел да се развие позитивен однос на учениците и позитивни социјални вештини. Работната атмосфера преовладува во училиштето за време на

часовите и за време на воннаставните активности.

- Преку активностите на Ученичкиот парламент во кој има претставници од секоја паралелка од четврто до деветто одделение учениците искажуваат свои ставови, предлози, дискусии, совети и разговори. Учениците по демократски пат имаат избрано претседател на Ученичкиот парламент и ученички правобранител кој ги застапува нивните интереси. **Иако има докази за покренати и прифатени иницијативи од страна на Ученичкиот парламент, сепак постои потреба од зголемување на нивниот број.**

- Родителите, учениците и наставниците се запознаени со правата и обврските на децата. Сите вработени во училиштето ги почитуваат правата на учениците. Ученичкиот правобранител, кој се грижи за заштита и унапредување на правата на учениците во училиштето реализираше активности со цел сите ученици да се запознаат со правата на децата. Најголемиот дел од учениците сметат дека нивните права се почитуваат.

- Училиштето ги промовира еднаквоста и правичноста како темелни вредности во сите свои пишани документи и има развиено механизми со кои обезбедува нивно почитување во односите меѓу сите структури што учествуваат во училишниот живот (вработените, учениците, родителите). Учениците се учат како да ги препознаваат и како да се справуваат со конкретни ситуации поврзани со дискриминација во училишен контекст. Во училиштето се преземаат сите активности кои се потребни со цел да биде обезбеден подеднаков третман на сите ученици, како и мерки потребни за непречено овозможување инклузија за учениците со попреченост во наставниот процес.

- Родителите се вклучени во Училишниот одбор и Советот на родители и на овој начин се запознаваат со воспитно-образовната работа на училиштето, учествуваат во работата со свои предлози и мислења и учествуваат во процесот на донесување одлуки во училиштето. Дел од родителите земаат активно учество со разни активности на училиштето. **Иако родителите се вклучени во разни активности на училиштето, сепак, како училиште, би сакале да бидат уште повеќе вклучени во работата на училиштето со нивни сопствени иницијативи.**

- Нашето училиште има одлична соработка со Општината и локалната заедница. Соработката на нашето училиште со локалната заедница се остварува преку разни општествени, културни и образовни активности и преку нив се презентираат постигнатите резултати од работата на училиштето и истото се афирмира како образовен и културен центар. Споменатите активности се реализираат преку разновидни настани, собири, средби, културно-уметнички приредби, изложби, манифестации и акции од секаков вид. Училиштето е активно вклучено во животот на општината и урбаната заедница преку спроведување заеднички проекти, активности и организирање и учество на настани од интерес на училиштето и заедницата. Во сите активности училиштето активно соработува со сите сектори во локалната самоуправа, посебно со Секторот за образование.

-Училиштето има изготвено Политика против насилство, Програма за превенција на насилно однесување, акционен план, постапка за

безбедност и превенција од насилство и Протокол за постапување на училиштето во ситуации на насилство. Сите овие документи се достапни на веб- страницата на училиштето. Покрај тоа, со овие документи родителите се запознаваат и преку Советот на родители и одделенските раководители.

На учениците како и на родителите им е достапна стручна помош од страна на тимот за превенција и од страна на стручната служба на училиштето. Со учениците се спроведуваат превентивни програми во рамките на кои се работилниците за препознавање на насилство и реагирање во случаи на насилство, работилниците во рамките на Програмата за ненасилно разрешување на конфликти, како и активности за подигнување на свеста за ненасилна комуникација и однесување, како од страна на психологот на училиштето, одделенските раководители, така и преку учество на работилници организирани од страна на други институции. Работилници за препознавање на насилство и постапување на училиштето во случаи на насилство се рализирани и за наставниот кадар од страна на психологот на училиштето.

Во училиштето нема закани, говор на омраза, провокации или навреди. Постојано се работи на тоа наставниците да служат како пример на своите ученици за толеранција, почитување и добра комуникација, со што истите вредности се пренесуваат и во начинот на однесување и комуникација меѓу учениците. **Во училиштето нема евидентирано форми на насилство од трето ниво. Формите на насилство од прво ниво се реашаваат ефикасно и најчесто не се повторуват од страна на ист ученик или ученици, а истото важи и за ретките форми на насилство од второ ниво.**

-Училиштето има политика за забрана за пушење, консумирање алкохол и дистрибуција и консумирање наркотични супстанции. Во холовите, канцелариите и работните простории на училиштето има истакнати знаци за забрана за пушење. Во контекст на севкупната грижа за учениците, во училиштето се спроведува Превентивна програма за заштита од болести на зависност.

- Во училиштето се води грижа за квалитетот на храна која им е понудена на учениците и се води кампања за здрава храна преку едукативни предавања и проекти, а кампањата ја реализираат самите наставници во текот на часовите на одделенската заедница и преку часови каде имаат интеграција на еколошка едукација. Во училиштето во континуитет редовно се реализираат активности со цел да се подигне свесноста кај учениците и родителите за потребата од консумирање на здрава храна.

- Хигиената во училиштето е на добро ниво. Наставниот кадар воспитно делува на учениците да ја одржуваат личната хигиена и на одделенските часови се реализираат содржини од областа на здравствената заштита. Тоалетите се чисти и дезинфицирани во секое време од денот. Дезинфекција на просториите се врши неколку пати во текот на денот, а дезинсекција и дератизација се вршат еднаш годишно. Ходниците и скалите се чистат двапати во денот, подот и мебелот во училниците се чистат пред почетокот на секоја смена. Прозорците, вратите и другиот инвентар се чистат по еднаш или двапати во секое полугодие. И покрај тоа што во училиштето се води постојана грижа за хигиената, сепак сметаме дека треба да се преземат дополнителни мерки за да се постигнат максимални хигиенски услови. Училиштето има

превентивна Програма за заштита и унапредување на здравјето на учениците. Сите ученици и вработени редовно вршат систематски прегледи.

-Училиштето располага со ПП-апарати кои редовно се сервисираат. Хидрантите се функционални, но **во училиштето сè уште нема громобранска инсталација. Известени се сите надлежни и во најскоро време истата би требало да биде поставена.** Во училиштето има План за евакуација и спасување и План за постапување во кризни ситуации и истите се истакнати на видно место во училишниот хол на секој од катовите. **Во училиштето нема помошни скали за во случај на пожар и нема противпожарни аларми, но се поставени панични светла и план за движење при евакуација.** Во текот на годината се врши симулација за брзо напуштање на зградата во случај на елементарни непогоди и друга опасност. Вработените во училиштето се обучени за однесување во случај на пожар или друга елементарна непогода. Исто така и учениците се запознаени со мерките за постапување во случај на пожар или земјотрес. Во училиштето има План за движење при евакуација.

-Во нашето училиште постојано се води грижа за учениците од социјално загрозувани семејства. Овие ученици го имаат остварено правото за добивање образовен додаток, а во училиштето за нив се организира помош од различни аспекти: помош во храна, облека, хигиенски средства и училишен прибор, преку спроведување на хуманитарни акции (без да се напоменува за кој ученик се спроведува акцијата со цел да не се повреди личноста на ученикот) кои се реализирани од страна на Подмладокот на црвениот крст на училиштето, како и помош од страна на наставниците и стручните соработници преку давање индивидуална поддршка во процесот на учење и во подрачјата на зајакнување на самодоверба, редефинирање на однесувањето и остварување на социјални врски.

-Училиштето редовно води евиденција за учениците со здравствени проблеми со цел да им овозможат безбедни услови за престој во училиштето, но и еднаков третман во рамките на образовниот процес. Грижата за овие ученици се одвива според пропишана Процедура за грижа за учениците со проблеми со здравјето, хронични заболувања или потешки повреди. Процедурата се спроведува во практиката за сите ученици кои имаат потреба од таков третман, а во постојана соработка со нивните родители. Дел од оваа процедура е и начинот на кој, за учениците кои се принудени почесто да отсутуваат од настава поради хоспитализирање или хронични заболувања, се овозможува учење во домашни услови или во здравствена установа во периодот кога е ученикот на боледување, при што се користи и наставата од далечина. На овој начин, покрај поддршката во учењето, на ученикот му е дадена поддршка од емоционален аспект, со оглед на тоа што по неговото враќање во училиштето не се чувствуваат последици од отсуството, а ученикот не е изложен на стрес во поглед на прилагодувањето.

-Во училиштето има механизми за навремено откривање и грижа за ученици со социо-емоционални проблеми, без оглед на изворот. Особено важно е да се истакне соработката со стручната служба која постојано дава поддршка, помош и насоки на сите. Од страна на психологот во текот на целото школување на учениците, се следи емоционалната состојба на учениците и се преземаат разни интервенции во зависност од потребите на учениците, односно се дава индивидуална и групна поддршка на учениците во надминување на емоционални

потешкотии од различен карактер, а се однесуваат на ниска самодоверба, повлеченост, анксиозност, потешкотии кои произлегуваат од загуба на близок член на семејство или родител, развод на родители или разни други семејни ситуации. При интервенциите се прави стратегија во која свој удел има секој од засегнатите субјекти –ученици, родители, наставници. Во одредени ситуации учениците и/или родителите се упатуваат до релевантни институции. Училиштето за таа цел има соработка со институции како што се: здравствени установи, центар за социјална работа, центар за ментално здравје, полиција.

Како дел од превентивните програми на училиштето, психологот на училиштето реализира работилници со учениците за заштита на менталното здравје и добросостојбата на учениците.

-Со цел да се информираат учениците за можниот избор на идна професија и да им помогне во изборот на нивното натамошно образование (професионална ориентација) училиштето им обезбедува на сите ученици, вклучувајќи ги и децата со ПОП, точни и јасни информации за можностите за понатамошно образование. Со учениците од деветто одделение се врши анкетирање во однос на нивната информираност и првичната заинтересираност за избор на одредено занимање, се прави проверка на интересите и способностите на учениците и консултации со нив, се организираат средби со претставници од средните училишта на кои се врши презентација на нивната организација и начинот на работа, а се врши и посета на дел од средните училишта. За подобро информирање се врши и посета на образовен саем за средно образование каде учениците непосредно се запознаваат со условите за упис во одредени училишта. За значењето на правилниот избор на средно училиште се дискутира со учениците на одделенскиот час, а со родителите на родителски состанок. На веб-страницата на училиштето редовно се објавува презентација подготвена од психологот на училиштето со јасни насоки за спроведување на целиот процес на запишување на учениците во средните училишта која е наменета и за учениците и за нивните родители.

Силни страни

- Во училиштето има взаемна почит помеѓу наставниот, стручниот кадар, учениците и родителите.
- Во нашето училиште особено внимание се посветува на негување на родовата, мултикултурната и мултиетничката различност, како и на меѓуетничката интеграција во образованието.
- Грижата и инклузијата во наставниот процес на децата со посебни образовни потреби е една од главните одлики на училиштето.
- Нашето училиште е препознаено во околината и пошироко во државата како модел училиште, односно училиште со одлични инклузивни практики.
- Училиштето одлично соработува со Општината, локалната заедница, институции од областа на здравството, спортот, културата,

хуманоста, образованието.

- Училиштето е препознатливо по грижата за здравјето, добросостојбата на учениците, примерното однесување и дисциплината.
- Во училиштето во континуитет редовно се реализираат активности со цел да се подигне свесноста кај учениците и родителите за потребата од консумирање на здрава храна.
- Во текот на годината се врши симулација за брзо напуштање на зградата во случај на елементарни непогоди и друга опасност.
- Во нашето училиштето нема закани, говор на омраза, провокации или навреди.
- Во училиштето нема евидентирано форми на насилство од трето ниво.
- Во нашето училиште, формите на насилство од прво ниво се решаваат ефикасно и најчесто не се повторуват од страна на ист ученик или ученици, а истото важи и за ретките форми на насилство од второ ниво.
- Учениците при посета на разни институции, се дисциплинирани, се однесуваат пристojно и истите секогаш се пофалени.
- Учениците учествуваат на натпревари и освојуваат голем број на награди од сите области на општинско, регионално и државно ниво.
- Учениците во училиштето се прифатени и почитувани од другите ученици и од наставниците.
- Постои взаемно почитување меѓу сите ученици без разлика на пол, етничка припадност, социјално потекло и различни способности и примерно однесување на учениците.
- Учениците имаат можност своите права да ги остваруваат преку Ученичкиот парламент, ученичките заедници, организации, клубови.
- Учениците се чувствуваат безбедни во училиштето.
- За учениците од социјално загроени семејства се организира помош од различни аспекти: помош во храна, облека, хигиенски средства и училишен прибор, преку спроведување на хуманитарни акции (без да се напоменува за кој ученик се спроведува акцијата со цел да не се повреди личноста на ученикот).
- Наставниците имаат еднаков и правичен пристап кон сите ученици.
- Наставниците служат како пример на своите ученици за толеранција, почитување и добра комуникација.

- Наставниците професионално ги извршуваат своите задачи со голем ентузијазам и креативност што придонесува за постигнување на подобри резултати.
- Соработката меѓу наставниците е особено изразена при реализација на заеднички проекти и активности.
- Постои соработка и огромна поддршка помеѓу стручната служба и наставниците и помеѓу стручната служба и родителите.
- Стручната служба води грижа за социо-емоционалната добросостојба на учениците.
- Стручната служба е секогаш достапна за учениците и постојано им дава поддршка.

Слаби страни

- Во училиштето сè уште нема громобранска инсталација.
- Иако има докази за покренати и прифатени иницијативи од страна на Ученичкиот парламент, сепак постои потреба од зголемување на нивниот број.

Приоритети

- Поставување на громобранска инсталација.
- Изготвување план и стратегија за поттикнување на учениците за поголемо вклучување и учество на Ученичкиот парламент во преземање на поголем број иницијативни и предлози за подобрување на работата на училиштето.

Подрачје 4: Управување и раководење

Опис/резиме

-Орган на управување со училиштето е Училишниот одбор кој брои 7 члена. Претседател на Училишниот одбор е претставник од Советот на родители. На седниците на Училишниот одбор, се покануваат и во неговата работа учествуваат, без право на глас и двајца претставници на учениците избрани од Ученичкиот парламент. Училишниот одбор работи според изготвена Програма за работа. Училишниот одбор одржува состаноци со претходно известување на членовите. Состаноците на Училишниот одбор се закажуваат и одржуваат во согласност со Статутот на училиштето и деловниците за работа. Членовите на Училишниот одбор детално ги разгледуваат и ги усвојуваат програмските документи

на училиштето, односно покажуваат редовност и одговорност во работата и извршувањето на обврските и надлежностите. Во однос на финансиското работење, пред сè Училишниот одбор предлага финансиски план до основачот, и воедно квартално го следи трошењето на буџетот, со цел да има увид во потрошените финансиски средства.

- Раководен орган на училиштето е директорот, чија работа пред сè се заснова на отворена соработка со наставниот кадар и стручната служба, Советот на родители, МОН, ДПИ, Бирото за развој на образование, локалната средина и сите институции поврзани со работата на училиштето. Директорот на училиштето во континуитет ги следи акциските планови кои се планирани за реализација на Развојната програма за работа на училиштето со цел да обезбеди квалитет на наставата и преку тимска работа, го води училиштето кон постигнување на образовните стандарди и исполнување на критериумите за квалитетно и современо училиштето до највисоко ниво.

- Директорот има јасен организациски план за потребите за наставни средства и материјали кои се утврдуваат преку усни и писмени барања од наставниците и активите до директорот на почетокот, но и континуирано во текот на целата учебна година врз основа на постоечки планови одобрени од Министерството за финансии. Училиштето редовно се снабдува со потребниот потрошен материјал и тоа дел со буџетските финансии, дел по пат на самофинансирање или донации, а дел од нагледните средства пак се изработуваат самостојно од страна на вработените наставници или стручната служба заедно со учениците. Училишната библиотека располага со значаен број на литература, вкупно 8.438 дела и тоа, како лектури се водат 1594, литература за деца 4019, стручна белетристика 511, белетристика 1385, атласи и енциклопедии 127, прирачници 452, ѕвезди на светската книжевност 350. Училишната библиотека располага со повеќе од 10 книги по ученик, вклучувајќи ги и лектурните изданија на македонски јазик. Библиотеката е добро уредена, располага со компјутер, има пристап до интернет и евиденцијата во библиотеката се води согласно законската регулатива и е достапна за сите ученици и наставници.

- Во училиштето има соодветен број наставници за целосна и квалитетна реализација на воспитно образовниот процес, како и стручни соработници. Наставниот кадар е квалификуван и оспособен да ги преземе одговорностите во наставата согласно потребите на учениците и училиштето во целина. Наставниците и стручните соработници се успешни како тимски работници и во рамките на стручните активи, а сето тоа придонесува за поефективно работење на училиштето. Секој наставник е соодветно распореден на работно место, според тоа што неговата квалификација е запазена и одговара на работното место. При распределбата на кадарот во предвид се земени квалитетите, искуството и експертизата на наставниците што придонесува за исполнување на целите на наставата. Во случај на пократко или подолго отсуство на наставниот кадар училиштето има начин за брза и најчесто соодветна замена.

- Програмата за професионален развој на воспитно образовниот кадар се изготвува од страна на Тимот за професионален развој на училиштето врз основа на анализата на Личните планови за професионален развој кои ги изготвуваат сите наставници. Постои практика секоја година да се врши дисеминација на базичните обуки, а програмата за професионален развој на воспитно образовниот кадар опфаќа и посети на акредитирани обуки организирани од БРО односно од МОН, како и индивидуално стручно усовршување преку учества во семинари, вебинари, конференции, како и работа на стручните активи. Сето ова може да се согледа од педагошкиот картон на наставникот,

како и неговото професионално досие, кое редовно го ажурира. **Овде ќе истакнеме дека сме посебно горди на наставниот кадар и стручната служба кои работат во нашето училиште во однос на нивниот квалитет и нивниот континуиран професионален развој. Можеме слободно да кажеме дека во училиштето постои клима за подобрување и усовршување на компетенциите на наставниците и стручната служба; истите не само што учествуваат во обуки, семинари и конференции туку и самите се обучувачи и реализатори на многубројни обуки на национално ниво, и исто така се вклучени во изработка на стратешки документи, како на пр. прирачници, водичи кои се од интерес на образовниот процес, како и се во улога на организатори на настани чија цел е развивање односно подобрување на наставата.** Училиштето сè уште нема внатрешни механизми за оддавање признанија на кадарот што внесува ефективни иновации во работата. Директорот ја почитува законската регулатива за професионален и кариерен развој на кадарот. Училиштето ја следи и применува процедурата во врска со организација и реализација на приправничкиот стаж на наставници-приправници. Во училиштето има наставник со звање ментор.

- Училиштето континуирано ја следи работата на наставниците преку посета на часови од директорот и стручните соработници по претходно изготвен распоред. Се врши анализа на педагошката работа и резултатите кои се постигнуваат и врз основа на тоа се изготвуваат насоки за унапредување на воспитно-образовната работа. Најголемиот број од наставниците во текот на учебната година се следат два пати во едно полугодие од директорот и стручните соработници преку изготвени инструменти за следење на наставен час, квалитет на подготовка за час и квалитет на изготвени планирања за настава, по што се дава повратна информација и консултации за унапредување на процесите.

-Целите и креирањето на училишната политика се разгледуваат и поставуваат со давање предлози на Наставнички совет, врз основа на слабите и јаките страни утврдени со самоевалуацијата. Училишната политика се креира врз основа на самоевалуацијата на училиштето која се врши на секои 2 години и во која е вклучен целиот воспитно-образовен кадар, а приоритетите се основа за изготвување на Развојната програма на училиштето и Годишната програма на училиштето, како и на соодветните процедури, постапки и правилници. Податоците за самоевалуацијата се добиваат врз основа на документи на училиштето, извештаи од одредени активности, како и анкети од родители, наставници, стручни соработници и ученици. Врз основа на добиените податоци се согледуваат развојните потреби на училиштето. Се врши извлекување на оние приоритети кои се клучни и за кои има можност за реализација и истите се основа за поставување на целите во Развојната програма на училиштето, а практично се реализираат врз основа на Акциски планови за конкретните цели за секоја учебна година. Сите информации, извештаи што важат за централното училиште се применуваат и во подрачното училиште, со што се опфаќаат неопходните потреби на подрачното училиште. Во нашето училиште постои механизам и систем за редовно и навремено информирање на сите учесници во работата на училиштето (наставниот кадар, учениците и родителите) во однос на планираните активности како и резултатите од спроведените активности предвидени како со Годишната програма за работа на училиштето така и со Развојната програма за работа на училиштето. Ова, меѓу другото говори и дека нашето училиште е транспарентно во однос на својата работа и се грижи сите да се запознаени и информирани за тековните и идните планирани активности.

- Резултатите од развојното планирање се конкретни, остварливи и ги отсликуваат предизвиците идентификувани со самоевалуацијата и интегралната евалуација на училиштето. Училиштето има акциски планови за постигнување на резултатите од поставените цели, како и план за следење и евалуација на развојната програма.

-Материјално – техничките средства во училиштето се обезбедуваат согласно потребите на самото училиште и тоа од буџетските финансии, по пат на самофинансирање преку издавање на спортската сала, училишната кујна, како и по пат на донации од различни фирми. Во овој контекст по пат на тендери се набавуваат потребните средства за хигиена, материјали за поправка и одржување на училишната зграда, како и потребна работна облека и обувки за техничкиот персонал. Училиштето има богата стручна литература, и тоа прирачници, практикуми, зборници, речници, како и друга литература. Финансирањето на училиштето се одвива согласно закон и е транспарентно.

Постојат два вида на постапки со кои се обезбедува почитување на законската регулатива за финансиското работење, за истото да биде добро спроведувано и контролирано и тоа: Министерството за финансии преку буџетска наменска сметка и самофинансирачки сметка. Директорот има увид во сметките на училиштето, истиот увид го има и општинскиот сметководител кој ги распределува плаќањата од двете сметки. Едната сметка е наменска и средствата ги уплатува Министерството за финансии и општината, а другата сметка е самофинансирачка на училиштето. Од буџетската сметка се исплаќаат платите на вработените, сметките за комуналии и сл. По потреба се користи и уште една сметка – Општинска наменска. Со финансиите располага директорот по одлука на Училишниот одбор и Советот на општината. За финансиите одговорен е директорот и општинскиот сметководител.

-Во училиштето се почитува мислењето не само на наставниот кадар, туку и на учениците, преку работата на Ученичкиот парламент и правобранител, како и на родителите преку Советот на родители. Директорот и стручната служба редовно го следат наставниот процес и преку давање конструктивни насоки и повратни информации, преку поттикнување на наставниците за нивен континуиран професионален развој, се грижат за унапредување и осовременување на наставниот процес во училиштето.

Силни страни

- Раководството на училиштето има отворена соработка со Наставничкиот и Одделенскиот совет преку одржување состаноци на кои отворено се дискутира за редовните активности, но и на кои состаноци се носат одлуки за одредени збиднувања во однос на недисциплина и/или друго слично несоодветно однесување од страна на учениците; раководството соработува и со Советот на родители на чии средби го почитува мислењето на родителите во однос на тековните и идните планирани активности на училиштето што може да се види од записниците; раководството соработува со Бирото за развој на образование, МОН и Општината Кисела Вода на тој начин што учествува во настаните организирани од нивна страна, како на пр. панел дискусији, одбележувања на позначајни датуми и сл..
- Подрачното училиште е вклучено во сите процеси и училишни политики преку свој претставник во Училишниот одбор, а останатите наставници од подрачното училиште подеднакво се застапени во разни комисии и тимови во работата на училиштето, од областа на спроведување самоевалуација и други стратешки документи.

- Училиштето ги поттикнува наставниците на континуиран професионален развој кој се реализира преку акредитирани обуки, но и индивидуални учества во семинари, проекти и конференции, а многу од нив се и обучувачи на разни обуки или се вклучени во организирање на важни образовни настани или пак во изработка на важни стратешки документи, што може да се потврди со професионалните досиеја на наставниците и стручната служба.
- Во училиштето работи квалитетен наставен кадар за што говори и резултатот од анкетното прашање за родители (83.16 % од родителите сметаат дека кадарот е квалитетен и компетентен).
- Условите за работа континуирано се подобруваат преку опремување на училниците со смарт телевизори, отворање и користење на сензорна соба, како и збогатување на нагледните средства во согласност со новата концепција.
- Училиштето има механизам за редовно и навремено запознавање и информирање на учениците, наставниот кадар и родителите како за тековните така и за планираните активности утврдени во Годишната програма и/или Развојната програма на училиштето, за што потврдуваат и резултатите од анкетите спроведени меѓу учениците (67 % од учениците се изјаснија дека се информирани), родителите (78 % од родителите се изјаснија дека се информирани) и наставниците (100 % од наставниците се изјаснија дека се информирани) во однос на прашањето - кои активности / резултати ги планира училиштето да ги оствари.
- Родителите земаат активно учество во процесот на креирање на училишна политика на училиштето преку нивниот претставник во Училишниот одбор.
- Веб-страницата на училиштето успешно функционира со постојано ажурирање во однос на постирање резултати од натпревари и активности во кои се вклучени сите чинители во училиштето, но и преку прикачување на информации, документи и соопштенија поврзани со работата на училиштето.

Слаби страни

- Развојната цел од досегашната Развојна програма на училиштето: Развивање на систем за промовирање, пофалување и наградување на воспитно-образовниот кадар во рамките на училиштето не е реализирана.
- Иако на веб-страницата на училиштето се прикачува Годишен извештај за финансиското работење на училиштето, поголем дел од родителите не знаат како се троши буџетот на училиштето.

Приоритети

- Креирање систем за промовирање, пофалување и наградување на наставниците преку изработка на соодветен правилник.
- Подобрување на начинот на информирање на родителите во однос на финансиското работење на училиштето.

Предлог мерки за подобрување на квалитетот на работата на училиштето

Врз основа на добиените резултати од самоевалуацијата на училиштето, силните и слабите страни и приоритетите, Училишната комисија за спроведување на самоевалуацијата на училиштето за периодот 2022-2024 година ги предлага следните мерки за подобрување на квалитетот на работата на училиштето:

1. Во однос на транспарентноста во работењето на училиштето се предлага:

-училиштето да изготви план за поголема и темелна информираност на родителите и учениците за начинот на вклучување во реализацијата на активностите за меѓуетничка интеграција во образованието, како и за сите активности кои се спроведуваат во училиштето на ова поле;

-да се унапреди начинот на информирање на родителите во однос на финансиското работење на училиштето.

2. Во однос на демократското учество на учениците во работата на училиштето се предлага:

-училиштето да изготви план и стратегија за поттикнување на учениците за поголемо вклучување и учество на Ученичкиот парламент во преземање на поголем број иницијативни и предлози за подобрување на работата на училиштето, истиот план да се реализира во наредните 2 учебни години и да се следи неговата реализација.

3. Во однос на реализацијата на Развојната програма на училиштето се предлага:

-да се реализираат развојните цели кои се делумно реализирани според динамиката предвидена за следните 2 години

-да се реализира Развојната цел: Креирање систем за промовирање, пофалување и наградување на наставниците, која сеуште не е реализирана

4. Во однос на безбедноста на учениците во училиштето и обезбедување на еднакви можности за сите ученици се предлага:

-Училишниот одбор да преземе активности во соработка со институциите на локалната заедница во најбрз можен рок да се постави громобранска инсталација во училиштето

-Училиштето преку вклучување на Училишниот одбор, Советот на родители и локалната заедница да ги детектира можностите за адаптирање на пристапот до сите простории на спратовите во училиштето за ученици со попреченост и да се направи план за реализација на детектираните можности.

Комисија за спроведување на СЕУ:

1. Андријана Тасевска-психолог
2. Анета Јумбрукова – наставник
3. Горица Стојанова – наставник
4. Маја Саздовска-наставник
5. Марина Миновска - родител